

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Martina Piovartsyho a sudcov JUDr. Pavla Farkaša a JUDr. Gabriely Šimonovej v trestnej veci obžalovaného **R. L. a spol.** pre zločin založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny podľa § 296 Tr. zák. a iné, na neverejnom zasadnutí 01. októbra 2015, **o sťažnostiach prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky a poškodenej V. D.** proti uzneseniu Špecializovaného trestného súdu, pracovisko Banská Bystrica z 30. júla 2015, sp. zn. BB-3T 32/2014, takto

r o z h o d o l :

Podľa § 193 ods. 1 písm. c/ Tr. por. sťažnosti prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky a poškodenej V. D. **sa z a m i e t a j ú.**

O d ô v o d n e n i e :

Špecializovaný trestný súd, pracovisko Banská Bystrica (ďalej len súd prvého stupňa) uznesením z 30. júla 2015, sp. zn. BB-3T 32/2014 podľa § 281 ods. 1 Tr. por. s poukazom na § 9 ods. 1 písm. a/ Tr. por. trestné stíhanie proti obžalovanému Ing. M. T., nar. XY v B., trvale bytom Z., pre skutok v obžalobe Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky z 25. septembra 2014, sp. zn. VII/1 Gv 164/12/1000-638, právne kvalifikovaný ako trestný čin vraždy formou účastníctva podľa § 10 ods. 1 písm. b/ Tr. zák., § 219 ods. 1, ods. 2 písm. b/, písm. h/ Tr. zák. č. 140/1961 Zb. v znení zák. č. 183/1999 Z. z., ktorého skutku sa mal dopustiť tak, že

v presne nezistenom čase v období mesiacov júl a august roku 1999 v reštaurácií T.B. na ulici P. zadal požiadavku P. H. a I. C. na vykonanie vraždy poškodeného Ing. R. D., nar. XY, za poskytnutie finančnej odmeny vo výške 10.000.000,- Sk (331.939,19 EUR)

za jej splnenie, najmä s úmyslom získania majetkového prospechu a následne R. L. s I. C. naplánovali jej vykonanie, pričom R. L. stanovil a odsúhlasil úlohy ďalších osôb, ktoré sa zúčastnia na vykonaní usmrtenia poškodeného, určil strelcov J. R. a J. F. a dal úlohu na zabezpečenie garáže D. V., kde M. B. umiestni odcudzené motorové vozidlo, ktoré sa použije pri vykonaní činu, a na zabezpečenie chaty pre následné ukrytie, po zabezpečení garáže na B. a chaty v R. D. V., na čo poskytol finančné prostriedky R. L., M. B. zabezpečil odcudzené motorové vozidlo zn. Š. modrej farby, ktoré doviezol do pripravenej garáže spolu s pripravenými ďalšími tabuľkami s b. evidenčnými číslami, dňa 20.10.1999 okolo 19:00 hod. priviezol M. K. k uvedenej garáži J. F., I. C. a M. B., M. B. presadol ako vodič spolu s J. F. a I. C. do uvedeného vozidla v garáži, s ktorým odišli s vymenenými tabuľkami s b. evidenčnými číslami za vozidlom M. K. do B., následne M. B. doviezol J. R. a J. F. do blízkosti B.B., I. C. a P. H. vykonával v okolí B. ulice zisťovanie prítomnosti poškodeného a následné istenie J. R. a J. F., pričom dňa 20.10.1999 v čase o 20:15 hod. J. R. a J. F. usmrtili poškodeného tým spôsobom, že vystúpili z motorového vozidla a na poškodeného, ktorý vyšiel na B. ulicu v B. a kráčal k ľavým predným dverám svojho vozidla zn. M., evidenčné číslo XY, zozadu vystrelili spolu minimálne 19 krát, J. R. najmenej 12 krát tesne za sebou zo zbrane kalibru 7,65 mm a J. F. najmenej 2 krát zo zbrane kalibru 9 mm, ktorú si vzal z vozidla, pričom poškodeného zasiahli spolu 19-timi strelami a spôsobili mu 32 strelných defektov, v mozgovej časti hlavy v počte štyri, v tvárovej časti hlavy v počte štyri, v časti hrudníka a pliec v počte osem, brucha v počte tri, chrbta v počte deväť, pravej hornej končatiny v počte dve, ľavej hornej končatiny v počte dve a zapríčinili mu tak mnohonásobné poranenia hlavy, mozgu, krku, hrudníka, brucha a horných končatín, pričom došlo k zlyhaniu pre život dôležitých centier mozgu, čo bezprostredne zapríčinilo smrť poškodeného, následne z miesta činu ušli, vozidlo Š. M. K. následne dňa 21.10.1999 v čase približne o 03:15 hod. doviezol spolu so zbraňami naspäť do uvedenej garáže, pričom pre koordináciu ukrytia vozidla komunikoval s D. V. prostredníctvom telefónov s neregistrovanými SIM kartami, ktoré vopred zadovážil, časť finančných prostriedkov za spáchanie skutku odovzdal R. L. osobám, ktoré sa zúčastnili na skutku krátko po jeho spáchaní, pričom finančné prostriedky mu poskytol M. T., neskôr po vykonaní činu v roku 2007 sa M. T. vo svojom rodinnom dome v B. na N. dvakrát stretol s R. L., ktorému pri oboch stretnutiach odovzdal za vykonanie vraždy presne nezistenú výšku hotovosti, pri prvom stretnutí minimálne vo výške 3 milióny Sk (99.581,76 EUR), získanú hotovosť R. L. rozdelil medzi osoby, ktoré sa podieľali na

spáchaní skutku a s J. F. sa dohodol, že sumu 500.000,- Sk (16.596,96 EUR), ktorú mu chcel dať za vykonanie vraždy mu neodovzdá, ale započíta s pohľadávkou, ktorú má voči nemu,

zastavil, pretože je premlčané.

Proti tomuto uzneseniu včas podali sťažnosť prokurátor Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky (ďalej len prokurátor) a poškodená V. D. (ďalej len poškodená).

V písomnom odôvodnení podanej sťažnosti prokurátor podrobne poukázal na dôkazy, ktoré podľa jeho názoru tvoria spoľahlivý podklad pre záver, že obžalovaný Ing. M. T. si objednal vraždu poškodeného Ing. R. D. a za ňu zaplatil, pričom vedel, že k jeho usmrteniu môže dôjsť spôsobom, ktorým bol skutok spáchaný, bol s tým vnútorne uzrozumený a konal v úmysle získať majetkový prospech. Z týchto dôvodov uviedol, že konanie obžalovaného Ing. M. T. napĺňa zákonné znaky trestného činu vraždy formou účasti podľa § 10 ods. 1 písm. b/ Tr. zák., § 219 ods. 1, ods. 2 písm. b/ Tr. zák. zák. č. 140/1961 Zb. v znení zák. č. 183/1999 Z. z.

Aj poškodená v písomnom odôvodnení sťažnosti upriamila pozornosť na dôkazy vykonané na hlavnom pojednávaní, obsah ktorých podľa jej názoru odôvodňuje záver, že objednávateľom vraždy jej syna bol obžalovaný Ing. M. T., ktorý tak konal s pohnútkou získať majetkový prospech.

Z týchto dôvodov prokurátor aj poškodená navrhli, aby najvyšší súd napadnuté uznesenie zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa, aby vo veci znovu konal a rozhodol.

V písomnom vyjadrení podanom prostredníctvom obhajcov, obžalovaný Ing. M. T. k sťažnostiam prokurátora a poškodenej uviedol, že návod na usmrtenie poškodeného Ing. R. D. nie je obsahom výrokovej ani odôvodňujúcej časti napadnutého rozhodnutia, a poukázal na jeho záverečnú časť, v ktorej súd prvého stupňa konštatoval stratu možnosti posudzovať jeho vinu podľa § 10 ods. 1, § 219 ods. 1 Tr. zák.

Zároveň namietol, že hodnotenie dôkazov prokurátorom, v ním podanej sťažnosti, vychádza výlučne len z predpokladov, ktoré nemajú oporu vo vykonanom dokazovaní. Zdôraznil, že výpovede svedkov, o ktoré prokurátor svoje tvrdenia o jeho vine oprel, sú len nepriame dôkazy svedkov tzv. „kajúcnikov“, ktoré navyše sú v podstatných skutkových okolnostiach vo vzájomných priamych rozporoch. Tieto prokurátor však neskúmal stručne konštatujúc, že mohlo dôjsť k „zmiešaniu“ informácii.

Upriamil pozornosť aj na nesprávnosť sťažnostných tvrdení prokurátora, týkajúcich sa obsahu niektorých z vykonaných dôkazov, a podrobne uviedol z akých dôvodov nesúhlasí s úvahami prokurátora týkajúcimi sa právneho posúdenia jeho konania podľa § 219 ods. 2 písm. b/, písm. h/ Tr. zák.

Z týchto dôvodov navrhol, aby najvyšší súd sťažnosti prokurátora a poškodenej ako nedôvodné zamietol.

Najvyšší súd na podklade podanej sťažnosti preskúmal v rozsahu § 192 ods. 1 Tr. por. správnosť výroku napadnutého uznesenia, proti ktorému sťažovateľ podal sťažnosť a konanie predchádzajúce tomuto výroku napadnutého uznesenia, a zistil, že sťažnosti prokurátora a poškodenej V. D. nie sú dôvodné.

Súd prvého stupňa vykonal na hlavnom pojednávaní zákonom predpísaným spôsobom všetky dostupné a potrebné dôkazy na zistenie skutkového stavu, o ktorom nie sú dôvodné pochybnosti, a to v rozsahu nevyhnutnom na rozhodnutie v súlade s ustanovením § 2 ods. 10 Tr. por.

Prvostupňový súd vykonané dôkazy vyhodnotil podľa svojho vnútorného presvedčenia založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo i v ich súhrne, nezávisle od toho, či ich obstaral súd, orgány činné v trestnom konaní alebo niektorá zo strán v súlade s ustanovením § 2 ods. 12 Tr. por. a dospel tak ku správnym skutkovým a právnym záverom, ktoré aj podľa názoru najvyššieho súdu zodpovedajú výsledkom vykonaného dokazovania. V odôvodnení napadnutého uznesenia potom súd prvého stupňa vyložil, ktoré skutočnosti vzal za dokázané, a o ktoré dôkazy svoje skutkové zistenia oprel a akými úvahami

sa spravoval pri hodnotení vykonaných dôkazov, ako aj právne úvahy, na ktorých základe podľa príslušných ustanovení zákona posudzoval dokázané skutočnosti.

Keďže písomné odôvodnenie napadnutého uznesenia zodpovedá ustanoveniu § 176 ods. 2 Tr. por. a sťažnostné námietky prokurátora a poškodenej V. D. nemajú zásadný vplyv na rozhodnutie o posudzovanej otázke, odvolací súd v podrobnostiach poukazuje na tam uvedené dôvody, ktoré si osvojuje.

Nad rámec odôvodnenia napadnutého uznesenia však považuje najvyšší súd za potrebné k sťažnostným námietkam sťažovateľov uviesť nasledovné.

Podľa § 10 ods. 1 písm. b/ zák. č. 140/1961 Zb. účinného do 31. decembra 2005 (Tr. zák.) v znení neskorších predpisov (Tr. zák.) účastníkom na dokonanom trestnom čine alebo jeho pokuse je, kto úmyselne naviedol iného na spáchanie trestného činu (návodca).

Podľa § 219 ods. 1 tohoto zákona, kto iného úmyselne usmrtí, potresce sa odňatím slobody na desať až pätnásť rokov.

Podľa § 219 ods. 2 Tr. zák. odňatím slobody na dvanásť až pätnásť rokov alebo výnimočným trestnom sa páchatel potresce, ak spácha čin uvedený v odseku 1:

- b) obzvlášť surovým alebo trýznivým spôsobom,
- h) v úmysle získať majetkový prospech alebo v úmysle zakryť alebo uľahčiť iný trestný čin alebo z inej obzvlášť zavrhnutiahodnej pohnútky.

Podľa ustálenej judikatúry za „obzvlášť surový“ je možno označiť útok vyznačujúci sa extrémne výraznou brutalitou, sprevádzaný nezriedka použitím väčšieho počtu nástrojov alebo mechanizmov. Pritom je vždy potrebné prihliadať k tomu, že spáchanie trestného činu vraždy v sebe nevyhnutne obsahuje určité prvky surovosti. Musí teda ísť o takú mieru surovosti, ktorá sa výrazne vymyká z rámca bežného u väčšiny trestných činov tohto druhu. Typický bude taký spôsob útoku, ktorý je spojený s ubíjaním obete a nápadnejšou devastáciou jej tela (napríklad vražda vykonaná ukopaním alebo rozdupaním hlavy obete alebo vražda vykonaná najprv zasadením väčšieho množstva bodných rán a potom škrtaním obete, prípadne vražedný útok sekerou, pri ktorom bola takmer oddelená hlava obete od tela, pričom

obeti boli zasadzované aj ďalšie rany do rôznych častí tela a pod.). O taký spôsob vykonania činu nejde, keď páchatel' okamžite iného usmrtil jediným úderom palice, jednou ranou sekery do hlavy obeť, bodnou ranou do srdca, uškrtením po privedení do bezvedomia alebo zastrelením.

O obzvlášť trýznivý spôsob vraždy pôjde, keď je obeť vystavená bolestiam na hranici znesiteľnosti, trvajúcim hoci i kratší čas alebo síce menej intenzívnym, ale zato dlhšie trvajúcim, ktoré veľmi citel'ne zasahujú celú osobnosť poškodeného. Záleží tu aj na subjektívnom prežívaní útoku páchatel'a zo strany jeho obeť. Pôjde napríklad o usmrtenie vyhladovaním alebo nedostatkom tekutín, pomalé usmrcovanie rôznymi spôsobmi, kedy je obeť pomaly škrtená či priškrcovaná, topená vo vode alebo obeť je rezaná britvou na rôznych častiach tela až do vykrvácania a pod.

V úmysle získať majetkový prospech, ku ktorému však nemusí dôjsť a jeho minimálna výška nie je určená, bude vražda predovšetkým spáchaná v prípadoch, kedy konanie páchatel'a bude smerovať k zmocneniu sa vecí, peňazí alebo iného majetku obeť. Môže však ísť i o prípad premyslenej vraždy, pri ktorej má páchatel' úmysel získať majetkový prospech vo forme dedičstva po usmrtení a pod.

Podľa § 281 ods. 1 zák. č. 301/2005 Z. z. (Tr. por.) súd zastaví trestné stíhanie, ak na hlavnom pojednávaní zistí, že je tu niektorá z okolností uvedených v § 9 ods. 1 Tr. por.

Podľa § 9 ods. 1 písm. a/ Tr. por. trestné stíhanie nemožno začať, a ak už bolo začaté, nemožno v ňom pokračovať a musí byť zastavené, ak je trestné stíhanie premlčané.

Podľa čl. 50 ods. 6 Ústavy Slovenskej republiky trestnosť činu sa posudzuje a trest sa ukladá podľa zákona účinného v čase, keď bol čin spáchaný. Neskorší zákon sa použije, ak je to pre páchatel'a priaznivejšie.

Podľa čl. 7 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd nikoho nemožno odsúdiť za konanie alebo opomenutie, ktoré v čase keď bolo spáchané, nebolo podľa vnútroštátneho alebo medzinárodného práva trestným činom. Tak isto nesmie byť uložený trest prísnejší, než aký bolo možné uložiť v čase spáchania činu.

Podľa § 2 ods. 1 zák. č. 300/2005 Z. z. v znení neskorších predpisov, účinného od 01. januára 2006 (Tr. zák.) trestnosť činu sa posudzuje a trest ukladá podľa zákona účinného v čase, keď bol čin spáchaný. Ak v čase medzi spáchaním činu a vynesením rozsudku nadobudnú účinnosť viaceré zákony, trestnosť činu sa posudzuje a trest sa ukladá podľa zákona, ktorý je pre páchatel'a priaznivejší (dovtedy § 16 ods. 1 zák. č. 140/1961 Zb. v znení neskorších predpisov).

Za priaznivejší z viacerých zákonov platných v čase od spáchania trestného činu do vynesenia rozsudku treba považovať ten zákon, ktorý pri použití súhrnu všetkých jeho ustanovení vzťahujúcich sa na súdený trestný čin, poskytuje miernejší výsledok pre obvineného. To je prípad, keď pri úvahe uloženia trestu odňatia slobody má význam horná a dolná hranica trestu odňatia slobody alebo úplná beztrestnosť.

Ako na to už prvostupňový súd v odôvodnení napadnutého uznesenia správne a podrobne poukázal, neskorší zákon (zák. č. 300/2005 Z. z. v znení neskorších predpisov) nie je pre obžalovaného Ing. M. T. priaznivejší.

Podľa § 67 ods. 1 zák. č. 140/1961 Zb. v znení neskorších predpisov účinného do 31. decembra 2005 (Tr. zák.) trestnosť činu zaniká uplynutím premlčacej doby, ktorá je:

- a) dvadsať rokov, ak ide o trestný čin, za ktorý tento zákon v osobitnej časti dovoľuje uložiť výnimočný trest,
- b) desať rokov, ak je horná hranica trestnej sadzby odňatia slobody najmenej desať rokov.

Výnimočným trestom sa podľa tohto zákona rozumel jednak trest odňatia slobody nad pätnásť až do dvadsaťpäť rokov, jednak trest odňatia slobody na doživotie.

Podľa § 67 ods. 3 písm. a/ Tr. zák. premlčanie trestného stíhania sa prerušuje vnesením obvinenia pre trestný čin, o premlčanie ktorého ide, ako aj po ňom nasledujúcimi úkonmi policajného orgánu, vyšetrovateľa, prokurátora alebo súdu smerujúcimi k trestnému stíhaniu páchatel'a.

Podľa § 67a ods. 3 Tr. zák. uplynutím premlčacej doby nezaniká trestnosť:

- a) trestných činov uvedených v desiatej hlave s výnimkou trestného činu podľa § 261,
- b) trestného činu teroru (§ 93 a 93a), všeobecného ohrozenia (§ 179 ods. 2, ods. 3), vraždy (§ 219), ublíženia na zdraví (§ 221 ods. 2 písm. b/, ods. 3 a ods. 4, § 222), obmedzovania osobnej slobody (§ 231 ods. 4), pozbavenia osobnej slobody (§ 232), zavlčenia do cudziny (§ 233) a porušovania domovej slobody (§ 238 ods. 2, ods. 3), pokiaľ boli spáchané za takých okolností, že zakladajú vojnový zločin alebo zločin proti ľudskosti, podľa predpisov medzinárodného práva,
- c) trestného činu podľa § 1 zákona z 20. decembra 1950 č. 165 Zb. na ochranu mieru.

Podľa § 193 ods. 1 písm. c/ Tr. por. nadriadený orgán zamietne sťažnosť, ak nie je dôvodná.

Prokurátor podal 25. septembra 2014 na špecializovaný trestný súd obžalobu, podľa ktorej mal Ing. M. T. v bode 7/ spáchať trestný čin vraždy formou účasti podľa § 10 ods. 1 písm. b/, § 219 ods. 1 ods. 2 písm. b/, písm. h/ Tr. zák. č. 140/1961 Zb. v znení zákona č. 183/1999 Z. z. na skutkovom základe uvedenom v úvodnej časti odôvodnenia tohto rozhodnutia.

Z obsahu skutkovej vety tohoto bodu podanej obžaloby vyplýva, že obžalovaný Ing. M. T. mal žalovaný skutok spáchať v presne nezistenom čase v období mesiacov júl a august roku 1999. Uvedený trestný čin nie je v zákone zaradený medzi tie trestné činy, pri ktorých uplynutím premlčacej doby ich trestnosť nezaniká (§ 67a ods. 3 Tr. zák.). Bez toho, aby došlo ku skutočnosti uvedenej v § 67 ods. 3 písm. a/ Tr. zák., majúcej za následok prerušenie premlčania trestného stíhania, obvinenie bolo obžalovanému pre predmetný trestný čin vznesené až **12. apríla 2013, t. j.** po uplynutí desaťročnej premlčacej doby vzťahujúcej sa na § 219 ods. 1 Tr. zák., ako to konštatoval v napadnutom uznesení nielen špecializovaný trestný súd, ale aj Ústavný súd Slovenskej republiky vo svojom náleze z 18. februára 2015, sp. zn. III. ÚS 29/2015 v bode 28, ktorý rozhodoval o sťažnosti obžalovaného Ing. M. T. vo veci v nej uvedených porušení základných práv a práv podľa príslušných článkov Ústavy Slovenskej republiky a Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

Z tohto dôvodu, ako aj pre spoľahlivé vyriešenie viny menovaného vo vzťahu k § 219 ods. 2 písm. b/, písm. h/ Tr. zák., prvostupňový súd dokazovanie na hlavnom pojednávaní správne zamerlal na objasnenie otázky, či boli v posudzovanom prípade naplnené zákonné znaky tzv. kvalifikovanej skutkovej podstaty tohoto trestného činu. Dokazovaním vykonaným na hlavnom pojednávaní preto objasňoval, či si obžalovaný Ing. M. T. objednal vraždu poškodeného Ing. R. D. obzvlášť surovým alebo trýznivým spôsobom, alebo či aspoň mohol vedieť, že táto bude vykonaná uvedeným spôsobom a bol s tým uzrozumený. Zároveň vykonaným dokazovaním objasňoval, či tak obžalovaný konal v úmysle získať majetkový prospech alebo v úmysle zakryť alebo uľahčiť iný trestný čin alebo z inej obzvlášť zavrhnúťhodnej pohnútky a správne zistil, že tomu tak nie je.

Obžalovaný Ing. M. T. spáchanie skutku v celom rozsahu poprel a uviedol, že od roku 1996 nemal s poškodeným Ing. R. D. žiadnu podnikateľskú aktivitu. Na jeho usmrtení nemal žiaden záujem a smrť poškodeného nijako nezmenila jeho majetkové pomery.

Podstatou väčšej časti sťažnostnej argumentácie prokurátora je, že obžalovaný Ing. M. T. si objednal vraždu poškodeného Ing. R. D., za túto aj zaplatil, pričom minimálne vedel akým spôsobom bude táto vykonaná a bol s tým uzrozumený, a konal tak s úmyslom získania majetku poškodeného. Na podporu svojich tvrdení podrobne poukázal na dôkazy, z ktorých podľa jeho názoru možno tieto závery vyvodit'.

Zároveň však v odôvodnení podanej sťažnosti sám konštatoval, že žiadnym z dôkazov vykonaných na hlavnom pojednávaní nebolo preukázané, že obžalovaný Ing. M. T. mal zadať požiadavku na usmrtenie poškodeného Ing. R. D. konkrétnym spôsobom, alebo že sa mal podieľať na rozhodovaní o spôsobe usmrtenia Ing. R. D..

Z obsahu znaleckého dokazovania z odboru zdravotníctva, odvetvia súdneho lekárstva vyplýva, že bezprostrednou príčinou smrti poškodeného Ing. R. D. bolo zlyhanie pre život dôležitých centier mozgu pri mnohonásobnom poranení hlavy, mozgu, krku, hrudníka, brucha a horných končatín, spôsobených strelnými zbraňami. Viacnásobným účinkom guľového projektilu došlo ku pomliaždeniu tkaniva mozgu a zlyhaním pre život dôležitých centier mozgu bezprostredne ku smrti poškodeného Ing. R. D.

Ako správne konštatoval prokurátor, dokazovaním vykonaným súdom prvého stupňa nebolo spoľahlivo preukázané, že obžalovaný Ing. M. T. zadal požiadavku na spôsob usmrtenia Ing. R. D., ani že sa podieľal na rozhodovaní o spôsobe jeho usmrtenia, avšak spoľahlivo bola preukázaná tá skutočnosť, že smrť poškodeného Ing. R. D. nastala zastrelením a okamžite v dôsledku strelných zranení nezlučiteľných so životom.

Na podklade uvedeného možno preto vysloviť, že smrť poškodeného nebola spojená s extrémne výraznou brutalitou, formy ktorej najvyšší súd uviedol príkladmo na strane 6 tohto rozhodnutia, ale zastrelením aj keď dvoma strelnými zbraňami. Keďže poškodený Ing. R. D. nebol vystavený ani bolestiam, či už na hranici znesiteľnosti, trvajúcich hoci i kratší čas alebo síce menej intenzívnym, ale zato dlhšie trvajúcim, ktoré by citeľne zasahovali jeho osobnosť, k jeho smrti nedošlo ani obzvlášť trýznivým spôsobom.

Hoci najvyšší súd dospel k názoru, že útok na poškodeného Ing. R. D. nebol vykonaný obzvlášť surovým spôsobom, napriek tomu navyše poznamenáva, že vykonaným dokazovaním nebol preukázaný ani nepriamy úmysel obžalovaného Ing. M. T. na spôsobe usmrtenia poškodeného Ing. R. D.

Z dokazovania vykonaného prvostupňovým súdom vyplýva, že vraždy, ktoré mala vykonať skupiny tzv. „S.“ mal plánovať a pokyn na ich vykonanie vydávať obžalovaný R. L., ktorý tak mal konať vždy so zreteľom na okolnosti toho ktorého prípadu. Ing. M. T. však obžalovaný zo spáchania zločinu založenia, zosnovania a podporovania tejto zločineckej skupiny podľa § 296 Tr. zák. nebol a jeho rôzne vedomosti, na ktoré poukázal prokurátor v podanej sťažnosti (napr. o odpočúvaní, spôsobe usmrtenia E. a R. D.) alebo vzťahy s P. H., či obžalovaným R. L., samé osobe neodôvodňujú spoľahlivý záver o tom, že vedel, akým spôsobom bude poškodený usmrtený, a bol s tým uzrozumený.

Z obsahu skutkovej vety podanej obžaloby v bode 7/ okrem iného vyplýva, že obžalovaný Ing. M. T. mal zadať požiadavku na vykonanie vraždy poškodeného Ing. R. D. P. H. a I. C. najmä s úmyslom získania majetkového prospechu.

Pohnútku tejto požiadavky mohli preto spoľahlivo objasniť svojimi výpovedami predovšetkým samotný obžalovaný Ing. M. T., P. H. a obžalovaní I. C. a R. L.

Obžalovaní Ing. M. T. a I. C. však akúkoľvek účasť na predmetnom skutku v celom rozsahu popreli, obžalovaný R. L. vypočutý nebol a konanie voči nemu sa vedie ako proti ušlému a P. H. pre svoje úmrtie vypočutý byť nemohol.

Hoci prokurátor a poškodená v odôvodneniach podaných sťažností poukázali na dôkazy, ktoré podľa ich názoru uvedenú pohnútku konania obžalovaného Ing. M. T. dokazujú, ani výpovede svedkov J. B., MUDr. S. M. a obžalovaných J. F., D. V. a M. K., na tento dôvod usmrtenia poškodeného Ing. R. D. spoľahlivo nesvedčia.

Výpovede svedkov J. B. a obžalovaných J. F., D. V. o tejto otázke sú diametrálne odlišné (budova na K., obžalovaným F. neidentifikovaná slepičkáreň alebo obžalovaným V. uvádzaný nejaký pozemok) a obžalovaný M. K. sa k motívu usmrtenia poškodeného vyjadriť nevedel.

Svedkyňa MUDr. S. M., v tom čase manželka poškodeného Ing. R. D., ani ďalší v tomto smere vypočutí svedkovia sa k dôvodu usmrtenia poškodeného vyjadriť nevedeli. Svedkyňa síce na hlavnom pojednávaní vypovedala, že po smrti poškodeného ju obžalovaný, s ktorým sa z minulosti poznala, kontaktoval a bez bližšej konkretizácie jej ponúkol pomoc súvisiacu s dedičským konaním s tým, že z dedičstva dostane okolo sedem a pol milióna korún, nepamätala sa však, či obžalovaný od nej žiadal plnú moc a „povedať, že chcel od nej plnú moc by nebolo správne“. Bližšie sa pre odstup času k tejto skutočnosti vyjadriť nevedela, ale pointou bolo, že obžalovaný jej ponúkol pomoc pri získaní dedičstva. Na jeho návrh nereflektovala, a potom ju už obžalovaný nekontaktoval.

Z dokazovania zameraného na objasnenie otázky získania majetkového prospechu obžalovaným naopak spoľahlivo vyplýva, že žiaden majetok poškodeného Ing. R. D., ani jeho časť, obžalovaný Ing. M. T. nezískal. Získali ho však rôzne iné osoby, ktorých akákoľvek spojitosť s obžalovaným v tomto smere preukázaná nebola. Vykonaným dokazovaním nebola preukázaná ani tá skutočnosť, že obžalovaný mal úmysel tento majetok alebo jeho časť získať alebo sa ho aspoň pokúsiť získať.

Sťažovatelia v odôvodneniach podaných sťažností k posúdeniu naplnenia zákonných znakov tzv. kvalifikovanej skutkovej podstaty trestného činu, pre ktorý bola na obžalovaného Ing. M. T. podaná obžaloba, poukázali aj na ďalšie zistenia vyplývajúce z výpovede

poškodenej V. D., a niektorých svedkov o vzťahoch medzi obžalovaným a poškodeným, ako aj o vzťahoch obžalovaného s rôznymi osobami v procesnom postavení obžalovaných a ich vzájomných prepojeniach, alebo obsah oboznámených listinných dôkazov. Po preskúmaní obsahu týchto však najvyšší súd konštatuje, že nech už boli tieto vzťahy akejkoľvek povahy, t. j. priateľské či menej priateľské, len na ich podklade spoľahlivý záver, že obžalovaný svojím konaním naplnil zákonné znaky tzv. kvalifikovanej skutkovej podstaty žalovaného trestného činu založiť bez ďalšieho nie je možné. Závažnosť posudzovania predmetnej otázky, a s ním spojená nevyhnutnosť jej spoľahlivého zistenia, tiež vylučuje osvojiť si názor prokurátora, že rozdielnosť výpovedí svedka J. B. a obžalovaných J. F. a D. V. o majetkovom motíve možno prisúdiť „zmiešavaniu informácii“. Uvedené platí o to viac, že o tejto nimi uvádzanej skutočnosti sa menovaní mali dozvedieť sprostredkovane buď od tých istých osôb alebo priamo na stretnutí, na ktorom mal obžalovaný predmetnú objednávku zadať.

Napokon ani zo skutkovej vety bodu 7/ podanej obžaloby nevyplýva, aký majetok poškodeného Ing. R. D. mal obžalovaný Ing. M. T. úmysel získať. Je v nej prevzaté len znenie písm. h/ ods. 2 § 219 Tr. zák. „...v úmysle získať majetkový prospech...“ premietnuté do slovného vyjadrenia „...najmä s úmyslom získania majetkového prospechu...“. Bližšiu konkretizáciu v tomto smere skutková veta neobsahuje zrejme preto, že dokazovaním vykonaným v prípravnom konaní sa nepodarilo spoľahlivo preukázať aký majetok poškodeného alebo jeho časť mal predstavovať dôvod, pre ktorý si mal obžalovaný Ing. M. T. objednať usmrtenie poškodeného, a túto skutkovú okolnosť sa nepodarilo objasniť ani dokazovaním vykonaným na hlavnom pojednávaní.

K obsiahlej analýze dôkazov prokurátora a poškodenej, ktorých obsah podľa ich názoru svedčí pre záver, že obžalovaný Ing. M. T. zadal objednávku na usmrtenie poškodeného Ing. R. D., a za jeho usmrtenie zaplatil peniazmi a osobným motorovým vozidlom, t. j., že naplnil zákonné znaky účasti vo forme návodu na trestný čin vraždy podľa § 10 ods. 1 písm. b/, § 219 Tr. zák., je potrebné uviesť nasledovné. Prvostupňový a ani najvyšší súd ako súd rozhodujúci o podaných sťažnostiach neboli so zreteľom na ustanovenie § 281 ods. 1 Tr. por. s poukazom na § 9 ods. 1 písm. a/ Tr. por. oprávnené bez spoľahlivého preukázania konania obžalovaného Ing. M. T., ktoré by napĺňalo zákonné znaky tzv. kvalifikovanej skutkovej podstaty žalovaného trestného činu, zaoberať sa týmito

otázkami, pretože takému postupu bránilo premlčanie trestného stíhania obžalovaného za tento skutok.

Správne a v súlade so zákonom na túto skutočnosť poukázal v záverečnej časti odôvodnenia napadnutého uznesenia už prvostupňový súd, a aj obžalovaný v písomnom vyjadrení k podaným sťažnostiam prokurátora a poškodenej V. D. správne konštatoval, že táto skutočnosť nebola obsahom výroku ani odôvodnenia napadnutého uznesenia.

Právna a skutková argumentácia prvostupňového súdu vyslovená v napadnutom rozhodnutí je preto správna, logická a zodpovedá súčasnému stavu právnej úpravy.

Na podklade týchto úvah Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Protí tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.

V Bratislave 01. októbra 2015

JUDr. Martin P i o v a r t s y, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Mgr. Zuzana Vojtelová